

מדינת ישראל
משרד החינוך

ראמ"ה
הרשות הארצית
למידה והערכה בחינוך

המזכירות הפדגוגית
אגף השפות
הפיקוח על הוראת העברית

משימות ההבעה שבעל-פה

קריאה בקול של טקסט מנוקד

תלמיד

תוכן

3	מאחורי השער – חיים נחמן ביאליק
4	משפחות בבית חינוך עיוורים בירושלים – ארז ביטון
5	משאלות – אסתר ראב
6	ציפורי מסע – לאה גולדברג
7	נקמת הילד המגמגם – רוני סומק
8	בראשית פרק א
9	קינת דוד – שמואל ב פרק א
10	הלל על גג בית המדרש
11	תחילתו של רבי עקיבא
12	איגרת הרמב"ן לבנו – רבי משה בן נחמן

משימות ההבעה שבעל-פה

קריאה בקול של טקסט מנוקד

הנחיות

לפניכם טקסט, קראו אותו לעצמכם. שימו לב לסימני הניקוד ולסימני הפיסוק. לאחר מכן, קראו את הטקסט בקול. הקפידו על קריאה שוטפת ומדויקת.

חיים נחמן ביאליק (1873–1934) היה משורר, סופר, מתרגם, עורך ומוציא לאור. הייתה לו השפעה כבירה על התרבות העברית המודרנית, והוא זכה לתואר "המשורר הלאומי".

ביאליק ייסד הוצאות ספרים ועסק באיסוף שירת ימי הביניים בעברית ובעריכתה. בשנת 1924 עלה לארץ ישראל והתיישב בתל אביב. ביאליק היה דמות מרכזית בחיי הציבור והתרבות בתל אביב וביישוב העברי כולו. כיום ביתו משמש מוזיאון לחייו וליצירתו.

בשיר "מאחורי השער" מתואר מסע של נער בסירה בים. יונה מלווה את הנער בדרכו אל ארץ הבחירה. הצירוף "ארץ הבחירה" עשוי לבטא את האני הלאומי – ארץ ישראל – או את האני האישי – מושאי אהבתו. האני האישי הוא ביטוי של געגוע לילדות וביטוי לתהליך ההתבגרות במרחב העצום של ים ושמיים, ואילו האני הלאומי הוא ביטוי של געגוע לארץ ישראל.

מאחורי השער

חיים נחמן ביאליק

בְּתִיּוֹנִים הוֹמְיָה,

בְּתִיּוֹנִים בְּהִרָה,

נְחֲתִי בַיָּם

עַל כִּנְפֵי הַסִּרְהַ

וְתוֹלִיכִנִי

לְאֶרֶץ הַבְּחִירָה.

הוֹי, אֲמָרוּ, הַגְּלִים,

הַדְּגִים בְּמִצּוֹלָה,

אֵיךְ אָבֵא בְּשַׁעֲרֵי

אֶרֶץ הַסְּגָלָה,

וּמִפְתְּחֵי שְׂבֹר,

וְהַדְּלַת נְעוּלָה?

אֵין קוֹל וְאֵין עוֹנָה -

וְיֹנָה עִם נֶעַר

עֲדוֹן מִתְדַפְּקִים

עַל דְּלַת הַשְּׁעַר.

הנחתה אותי

מים עמוקים

משימות ההבעה שבעל-פה

קריאה בקול של טקסט מנוקד

הנחיות

לפניכם טקסט, קראו אותו לעצמכם. שימו לב לסימני הניקוד ולסימני הפיסוק. לאחר מכן, קראו את הטקסט בקול. הקפידו על קריאה שוטפת ומדויקת.

משפחות בבית חינוך עיוורים בירושלים

ארז ביטון

השיר מוגן בזכויות יוצרים.
חפשו את השיר המנוקד במרשתת
לפי שמו ולפי שם מחברו.

ארז ביטון נולד בשנת 1941 בעיר אוראן שבאלג'יריה להורים שהיגרו לשם ממרוקו. הוא עלה עם הוריו לישראל בשנת 1948. המשפחה התגוררה במעברה ברעננה כשנה, ולאחר מכן עברה לעיר לוד. בהיותו בן אחת עשרה נפצע בעקבות פיצוץ רימון יד שמצא, התעוורר בשתי עיניו ונפגע בידו השמאלית. לאחר שנה עבר ל"בית חינוך עיוורים" בירושלים, ובהמשך סיים את לימודיו בתיכון ליפשיץ בירושלים. לביטון תואר ראשון בעבודה סוציאלית מהאוניברסיטה העברית בירושלים ותואר שני בפסיכולוגיה שיקומית מאוניברסיטת בר אילן. הוא שימש מטפל פסיכו-סוציאלי שבע עשרה שנה בערך בלשכות סוציאליות ובבתי חולים, ומאז היותו סטודנט הוא גם פעיל בארגונים חברתיים, תרבותיים ופוליטיים. בד בבד עם עבודתו המקצועית כתב ביטון שירה. הוא חתן פרס ישראל לספרות ולשירה לשנת תשע"ה (2015).

בשיר "משפחות בבית חינוך עיוורים בירושלים" מתוארים ילדים ב"בית חינוך עיוורים", מוסד לאומי לעיוורים וללקויי ראייה בירושלים. הילדים משחקים זה עם זה כאילו היו משפחה. המשותף להם הוא היעדר הראייה והקשיים שהם חווים.

משימות ההבעה שבעל-פה

קריאה בקול של טקסט מנוקד

הנחיות

לפניכם טקסט, קראו אותו לעצמכם. שימו לב לסימני הניקוד ולסימני הפיסוק. לאחר מכן, קראו את הטקסט בקול. הקפידו על קריאה שוטפת ומדויקת.

משאלות

אסתר ראב

השיר מוגן בזכויות יוצרים.

חפשו את השיר המנוקד במרשתת
לפי שמו ולפי שם המחברת.

אסתר ראב (1894–1981) נולדה בפתח תקווה לאימה לאה ולאביה יהודה, ממייסדי המושבה. היא התחנכה בבית הספר החקלאי של האיכרים. בשנים 1919–1920 שימשה מורה בבן שמן, ושם החלה לכתוב את שירה. אסתר ראב מכונה "המשוררת הארץ ישראלית הראשונה" מכיוון שהייתה הראשונה שביטאה את הווייתם של בני הארץ החדשים ואת ראיית עולמם בסגנון שירי חדש וחי. בשירה יש ביטוי של קרבה לטבע ולנוף – והכול כתוב בלשון העברית, שהייתה שפת אימה.

השיר "משאלות" כשמו כן הוא, מבטא משאלות של המשוררת, ובהן התקווה לשלום.

משימות ההבעה שבעל-פה

קריאה בקול של טקסט מנוקד

הנחיות

לפניכם טקסט, קראו אותו לעצמכם. שימו לב לסימני הניקוד ולסימני הפיסוק. לאחר מכן, קראו את הטקסט בקול. הקפידו על קריאה שוטפת ומדויקת.

ציפורי מסע

לאה גולדברג

כָּאן לֹא אֶשְׁמַע אֶת קוֹל הַקּוֹקְיָה,
כָּאן לֹא יִחְבֹּשׁ הָעֵץ מְצַנֵּפֶת שְׁלֵג,
אֲבָל בְּצֵל הָאֲרָנִים הָאֵלֶּה
כֹּל יִלְדוּתִי שֶׁקָּמָה לְתַחְיָה.
צִלְצוֹל הַמְחֻטָּיִם: הִיָּה הִיָּה
אֶקְרָא מוֹלְדֵת לְמֶרְחֵב הַשְּׁלֵג
לְקֶרֶח יִרְקֶרֶק כּוֹבֵל הַפֶּלֶג,
לְלִשׁוֹן הַשִּׁיר בְּאֶרֶץ נְכָרִיָּה.
אוּלַּי רַק צְפוּרֵי מְסַע יוֹדְעוֹת
כְּשֶׁהֵן תְּלִיּוֹת בֵּין אֶרֶץ וְשָׁמַיִם
אֶת זֶה הַכָּאֵב שֶׁל שְׁתֵּי הַמוֹלְדוֹת.
אֲתֶכֶם אֲנִי נִשְׁתַּלְתִּי פְּעַמִּים,
אֲתֶכֶם אֲנִי צְמַחְתִּי, אֲרָנִים,
וְשָׂרְשֵׁי בְּשָׂנֵי נוֹפִים שׁוֹנִים.

לאה גולדברג (1911–1970) היא מהמשוררים העבריים המפורסמים ביותר בעת החדשה. היא הייתה סופרת מבוגרים וילדים, מתרגמת, מבקרת, חוקרת ספרות, ציירת, עיתונאית ומבקרת תרבות. היא כלת פרס ישראל לספרות לשנת 1970.

גולדברג נולדה בקניגסברג שבפרוסיה וגדלה בקובנה שבליטא. משנת 1918 למדה בגימנסיה העברית שבקובנה, ולאחר מכן למדה באוניברסיטה בברלין ובאוניברסיטה בבון. בשנת 1933 קיבלה גולדברג תואר דוקטור בבלשנות שמית. היא החלה לכתוב בליטא, ושם גם פורסמו שירים ומאמרים מפרי עטה בכתבי עת עבריים. בשנת 1935 עלתה לארץ ישראל ועסקה בהוראה בבית ספר תיכון בתל אביב. משנת 1952 החלה גולדברג ללמד בחוג לספרות עברית באוניברסיטה העברית בירושלים, ומשנת 1963 עמדה בראש החוג לספרות השוואתית באוניברסיטה. גולדברג השתייכה לקבוצת המשוררים המודרניסטים.

בשיר "ציפורי מסע" המשוררת מתארת את חוויית העקירה מארץ מולדתה ואת ההכרח להסתגל למראות, לקולות ולתחושות שבמולדת החדשה. היא מזדהה עם הציפורים הנודדות בכל שנה ומשלימה עם הפיצול הקיים בתוכה ועם הגעגוע המתמיד לארץ מולדתה.

מגביל את
חופש הפעולה

משימות ההבעה שבעל-פה

קריאה בקול של טקסט מנוקד

הנחיות

לפניכם טקסט, קראו אותו לעצמכם. שימו לב לסימני הניקוד ולסימני הפיסוק. לאחר מכן, קראו את הטקסט בקול. הקפידו על קריאה שוטפת ומדויקת.

נקמת הילד המגמגם

רוני סומק

השיר מוגן בזכויות יוצרים.

חפשו את השיר המנוקד במרשתת לפי שמו ולפי שם מחברו.

רוני סומק (סומך) נולד בבגדד בשנת 1951 ועלה לישראל בשנת 1953. הוא גדל במעברה על גבול חולון ובת ים, וכעבור זמן מה התגורר בשיכון ליד צהלה. סומק למד בתיכון "השרון" ברמת השרון. בהיותו בן שבע עשרה התפרסם לראשונה שיר שכתב. השיר פורסם בעיתון, אך בשם המשפחה שלו נפלה טעות כתיב – סומק במקום סומך – ומאז דבק בשם החדש.

סומק עבד כמדריך חבורות רחוב בזמן שירותו הצבאי ולאחר שירותו הצבאי. הוא למד רישום במכון "אבני" וספרות עברית ופילוסופיה יהודית באוניברסיטת תל אביב. סומק מלמד ספרות בתיכון ובסמינר הקיבוצים ומנחה סדנה בכתיבה יוצרת. הוא פרסם שלושה עשר ספרי שירה ושני ספרי ילדים. שיריו תורגמו לעשרות שפות ופורסמו באנתולוגיות (ילקוטים, אסופות של יצירות ספרות) ובכתבי עת ברחבי העולם. סומק זכה בפרסים רבים, ובהם פרס ראש הממשלה, פרס יהודה עמיחי לשירה ופרס רמת גן לשירה.

השיר עוסק בסבל של ילד עם מוגבלות בשפה – גמגום. מנגנון הדיבור מתואר כאריזת קרטון שהדובר משתוקק לקרוע, כפי שפותחים אריזת צעצוע, ולשלוף מתוכה את המילים המדומות לצעצועים. המשורר מאזכר את דמותו של משה שסבל אף הוא מגמגום, אך שלא כמשה שהגיע להר סיני, המשורר לא הצליח להגיע לילדה שאהב. כותרת השיר "נקמת הילד המגמגם" פתוחה לפרשנויות שונות – במי הילד נוקם? בחברה? בילדה שלא השיבה לו אהבה? בגמגום עצמו? שכן היום הוא משורר שאומנותו היא שימוש במילים.

משימות ההבעה שבעל-פה

קריאה בקול של טקסט מנוקד

הנחיות

לפניכם טקסט, קראו אותו לעצמכם. שימו לב לסימני הניקוד ולסימני הפיסוק. לאחר מכן, קראו את הטקסט בקול. הקפידו על קריאה שוטפת ומדויקת.

בפרק הראשון בספר בראשית מתוארים ששת ימי בריאת העולם ויום השבת.

בראשית פרק א, א-ח

א בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ:
ב וְהָאָרֶץ הָיְתָה תֵהוֹ וְבָהוּ וְחֹשֶׁךְ עַל-פְּנֵי תְהוֹם וְרוּחַ
אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל-פְּנֵי הַמַּיִם: ג וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי
אֹר וַיְהִי-אֹר: ד וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת-הָאֹר כִּי-טוֹב וַיַּבְדֵּל
אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ: ה וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאֹר
יּוֹם וּלְחֹשֶׁךְ קָרָא לַיְלָה וַיְהִי-עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר יוֹם אֶחָד:
ו וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רִקִּיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וַיְהִי מְבֹדֵל בֵּין
מַיִם לְמַיִם: ז וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת-הַרְקִיעַ וַיַּבְדֵּל בֵּין הַמַּיִם
אֲשֶׁר מִתַּחַת לַרְקִיעַ וּבֵין הַמַּיִם אֲשֶׁר מַעַל לַרְקִיעַ וַיְהִי-
כֵן: ח וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לַרְקִיעַ שָׁמַיִם וַיְהִי-עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר
יוֹם שֵׁנִי:

משימות ההבעה שבעל-פה

קריאה בקול של טקסט מנוקד

הנחיות

לפניכם טקסט, קראו אותו לעצמכם. שימו לב לסימני הניקוד ולסימני הפיסוק. לאחר מכן, קראו את הטקסט בקול. הקפידו על קריאה שוטפת ומדויקת.

קינת דוד - שמואל ב פרק א, יז-כז

זו ויקנן דוד את-הקינה הזאת על-שאול ועל-יהונתן בנו:
 יח ויאמר ללמד בני-יהודה קשת הנה כתובה על-ספר הישר:
 יט הצבלי ישראל על-במותיה חלל איה נפלו גבורים: כ אל-תגידו
 בגת אל-תבשרו בחוצות אשקלון פן-תשמחנה בנות פלשתים
 פן-תעלזנה בנות הערלים: כא הרי בגלבע אל-טל ואל-מטר
 עליכם ושדי תרומת כי שם נגעל מגן גבורים מגן שאול בלי
 משיח בשמן:

כב מדם חללים מחלב גבורים קשת יהונתן לא נשוג אחר וחרב
 שאול לא תשוב ריקם: כג שאול ויהונתן הנאהבים והנעימים
 בחייהם ובמותם לא נפרדו מנשרים קלו מאריות גברו: כד בנות
 ישראל אל-שאול בכינה המלבשכם שני עם-עדנים המעלה
 עדי זרב על לבושכן: כה איה נפלו גברים בתוך המלחמה יהונתן
 על-במותיה חלל: כו צר-לי עליה אחי יהונתן נעמת לי מאד
 נפלאתה אהבתך לי מאהבת נשים: כז איה נפלו גבורים ויאבדו
 כלי מלחמה:

שאול המלך ובנו יהונתן נפלו בקרב עם הפלישתים בהר הגלבע, וישראל הובסה. לאחר הקרב דוד מבכה את מותם של שאול ושל יהונתן, ידידו הקרוב. קינת דוד היא טקסט מכוון בתרבות ישראל, ונהוג לקרוא חלקים ממנה בימי הזיכרון לחללי מערכות ישראל.

משימות ההבעה שבעל-פה

קריאה בקול של טקסט מנוקד

הנחיות

לפניכם טקסט, קראו אותו לעצמכם. שימו לב לסימני הניקוד ולסימני הפיסוק. לאחר מכן, קראו את הטקסט בקול. הקפידו על קריאה שוטפת ומדויקת.

הלל הזקן היה נשיא הסנהדרין ואבי שושלת נשיאי הסנהדרין. לפי המסורת, הלל הזקן הוא צאצא של בית דוד מצד אימו ושל שבט בנימין מצד אביו. הוא נולד בבבל למשפחה נכבדה, ועלה לארץ ישראל בהיותו בן ארבעים. הוא נודע במוסריותו, בצניעותו ובהבת האדם. הסיפור "הלל על גג בית המדרש" מפאר את הלל ומתאר את תשוקתו ללמוד תורה עד כדי סיכון נפשו.

הלל על גג בית המדרש

אָמְרוּ עָלָיו עַל הַלֵּל הַזֶּקֶן, שֶׁבְּכֹל יוֹם וְיוֹם הָיָה עוֹשֶׂה וּמַשְׁתַּכֵּר בְּטַרְפְּעֵיק.

חָצִיזוּ הָיָה נוֹתֵן לְשׁוֹמֵר בֵּית הַמְדָּרֶשׁ וְחָצִיזוּ לְפִרְנָסָתוֹ וְלְפִרְנָסַת אֲנָשֵׁי בֵּיתוֹ.

פַּעַם אַחַת לֹא מָצָא לְהַשְׁתַּכֵּר וְלֹא הִנִּיחוּ שׁוֹמֵר בֵּית הַמְדָּרֶשׁ לְכַנֵּס;

עָלָה וְנִתְלָה וַיֵּשֶׁב עַל פִּי אַרְבָּה, כְּדִי שְׂיִשְׁמַע דְּבַרֵי אֱלֹהִים חַיִּים מִפִּי שְׂמַעְיָה וְאַבְטַלְיוֹן.

אָמְרוּ: אוֹתוֹ הַיּוֹם עָרַב שֶׁבֶת הָיָה, וְהִתְקוּפַת טַבַּת הָיְתָה, וַיֵּרֵד עָלָיו שֶׁלֵּג מִן הַשָּׁמַיִם.

כְּשֶׁעָלָה עַמּוּד הַשַּׁחַר אָמַר לוֹ שְׂמַעְיָה לְאַבְטַלְיוֹן:

אַבְטַלְיוֹן אָחִי, בְּכֹל יוֹם הַבַּיִת מְאִיר וְהַיּוֹם אֶפְלָל, שְׂמָא יוֹם מְעַנָּן הוּא?

הִצִּיצוּ עֵינֵיהֶם וַרְאוּ דָמוֹת אָדָם בְּאַרְבָּה.

עָלוּ וּמָצְאוּ עָלָיו רוֹם נְשֻׁלֵשׁ אֲמוֹת שֶׁלֵּג.

פָּרְקוּהוּ וְהִרְחִיצוּהוּ וְסָכוּהוּ וְהוֹשִׁיבוּהוּ כְּנֶגֶד הַמְדָּרָה.

אָמְרוּ: רְאוּ זֶה לְחַלֵּל עָלָיו אֶת הַשֶּׁבֶת.

מטבע כסף
רומי קדום

שמעיה היה נשיא הסנהדרין בסוף תקופת החשמונאים. הוא היה חברו של אבטליון, שהיה אב בית הדין, ויחד היו מגדולי חכמי הפרושים. אחריהם באו הלל ושמאי.

משימות ההבעה שבעל-פה

קריאה בקול של טקסט מנוקד

הנחיות

לפניכם טקסט, קראו אותו לעצמכם. שימו לב לסימני הניקוד ולסימני הפיסוק. לאחר מכן, קראו את הטקסט בקול. הקפידו על קריאה שוטפת ומדויקת.

תחילתו של רבי עקיבא

מָה הִיְתָה תְּחִלַּתוֹ שֶׁל רַבִּי עֲקִיבָא?
אָמְרוּ: בֶּן אַרְבָּעִים שָׁנָה הָיָה וְלֹא שָׁנָה כְּלוּם.
פַּעַם אַחַת הָיָה עוֹמֵד עַל פִּי הַבַּיִת בְּלֵד,

אָמַר: מִי חִקֵּק אָבֵן זֶה?

אָמְרוּ לוֹ: עֲקִיבָא, אֵי אַתָּה קוֹרָא "אַבְנִים שְׁחֻקוּ
מַיִם" (איוב יד, יט) – הַמַּיִם, שְׁנוֹפְלִים עָלֶיךָ
תְּדִיר בְּכָל יוֹם.

אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא: וְכִי לִבִּי קִנְשָׁה מִהָאָבֵן? אֵלַי
וְאֶלְמַד פְּרִשָׁה אַחַת מִן הַתּוֹרָה.

הֵלֵךְ לוֹ אֶל בֵּית הַסֵּפֶר וְהִתְחִיל קוֹרָא בְּלוּחַ
הוּא וּבְנוֹ.

אַחַז רַבִּי עֲקִיבָא בְּרֹאשׁ הַלוּחַ וּבְנוֹ בְּרֹאשׁ הַלוּחַ.

כָּתַב לוֹ אֶלֶף בֵּית – וּלְמַדָּה.

אֶלֶף תֵּיו – וּלְמַדָּה,

תּוֹרַת כְּהֻנִּים – וּלְמַדָּה.

הָיָה לוֹמֵד וְהוֹלֵךְ עַד שֶׁלְמַד כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה.

רבי עקיבא בן יוסף היה מגדולי חכמי ישראל. הוא התווה את דרך הקריאה בתורה שבכתב ואת פירושה. לשיטתו, יש משמעות לכל מילה ואף לכל אות במקרא. הוא נולד במאה הראשונה, ככל הנראה לפני חורבן בית המקדש השני, ונפטר בערך בשנת 136 לספירה.

רבי עקיבא היה רועה צאן. הוא החל ללמוד תורה בגיל ארבעים והיה תנא ארץ ישראלי, בן הדור השלישי של התנאים. הוא תמך במרד בר כוכבא, והיה אחד מעשרת הרוגי מלכות, שנהרגו על קידוש השם. בסיפור "תחילתו של רבי עקיבא" מתוארת ראשית דרכו של רבי עקיבא בלימוד התורה והצלחתו הרבה בזכות ההתמדה. השינוי בחייו של רבי עקיבא שימש השראה לדורות הבאים. חותמו ניכר בהלכות רבות ובערכים במסורת היהודית ובחשיבה היהודית.

מילת שלילה
– אין אתה

משימות ההבעה שבעל-פה

קריאה בקול של טקסט מנוקד

הנחיות

לפניכם טקסט, קראו אותו לעצמכם. שימו לב לסימני הניקוד ולסימני הפיסוק. לאחר מכן, קראו את הטקסט בקול. הקפידו על קריאה שוטפת ומדויקת.

איגרת הרמב"ן לבנו

רבי משה בן נחמן

"שָׁמַע בְּנֵי מוֹסֵר אָבִי, וְאֵל תִּטֹּשׁ תּוֹרַת אִמִּי" (משלי א, ח).

תִּתְּנֶהָ תְּמִיד לְדַבֵּר כָּל דְּבָרֶיךָ בְּנִחַת, לְכָל אָדָם וּבְכָל עֵת, וּבְזֶה תִּנְצַל מִן הַכַּעַס, שֶׁהִיא מִדָּה רָעָה לְהַחֲטִיא בְּנֵי אָדָם [...] שְׁנֵאמַר: "וְהִסֵּר כַּעַס מִלְּבָבְךָ, וְהִעֲבֵר רָעָה מִבְּשָׂרְךָ" (קהלת יא, י) [...]

וְכֵאשֶׁר תִּנְצַל מִן הַכַּעַס, תַּעֲלֶה עַל לִבְךָ מִדַּת הָעֲנָוָה, שֶׁהִיא מִדָּה טוֹבָה מְכֹל הַמִּדּוֹת הַטּוֹבוֹת, שְׁנֵאמַר: "עֲקֵב עֲנָוָה, יֵרָאֵת ה'" (משלי כב, ד). וּבַעֲבוּר הָעֲנָוָה, תַּעֲלֶה עַל לִבְךָ מִדַּת הִרְאָה, כִּי תִתֵּן אֶל לִבְךָ תְּמִיד: מֵאִין בָּאת, וּלְאֵן אָתָּה הוֹלֵךְ [...] וּבְמִדּוֹת הָאֵלֶּה תִּהְיֶה שְׂמִיחַ בְּחִלְקֶךָ [...] נִמְצָא: הַכֹּל נֶשֶׂה לְפָנֵי הַמָּקוֹם, כִּי בְּאִפּוֹ מִשְׁפִּיל גַּאִים, וּבְרָצוֹנוֹ מְגַבִּיהַ שְׂפָלִים. לָכֵן הַשְּׂפִיל עֲצֻמָּה, וַיִּנְשָׂאֵה הַמָּקוֹם [...]

תִּקְרָא הָאִגְרָת הַזֹּאת פְּעַם אַחַת בְּשָׁבוֹעַ וְלֹא תִפְחֹת, לְקִיּוֹמָה וְלִלְכֹת בָּהּ תְּמִיד אַחַר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. לְמַעַן תִּצְלִיחַ בְּכָל דְּרָכֶיךָ [...]

תכונה

רבי משה בן נחמן (הרמב"ן, 1194–1270) היה פוסק, פרשן, משורר, הוגה, מקובל ורופא. הטקסט "איגרת הרמב"ן לבנו" הוא מכתב שכתב לבנו נחמן. האיגרת היא מעין צוואה רוחנית, ויש בה הנחיות הנוגעות לחיים: הקפדה על ענווה, הימנעות מכעס ועוד.

האיגרת הודפסה במהדורות שונות של סידורים ושל ספרי מוסר, והיא נפוצה ברחבי העולם היהודי.

